

Dr. Craig Keener, Matthew, Hotuba ya 9, Mathayo 6:1-18

© 2024 Craig Keener na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 9, Mathayo 7-8.

Mathayo sura ya sita mstari wa kwanza hadi wa 18. Yesu anazungumza juu ya kufanya matendo yako ya haki ili tu Mungu akuone, si kwa wengine kuona, si kwa wengine kukuheshimu. Na anatoa mifano ya sadaka, sala na saumu. Na katikati ya mjadala wa kufunga, anajumuisha kile tunachokiita Sala ya Bwana.

Sasa hii inaonekana katika sehemu tofauti katika injili ya Luka, lakini kumbuka Mathayo anapenda kupanga mambo kwa mada. Bila shaka, huenda Yesu alifundisha sala hiyo zaidi ya mara moja kwa njia tofauti kidogo. Lakini kwa vyovyote vile, katika hatua hii, tunayo Sala ya Bwana.

Na ina ulinganifu, kama tulivyotaja hapo awali, na Kaddish. Kwa hiyo, Yesu alibadili aina ya sala ambayo tayari wanafunzi wake walikuwa wameifahamu. Kulikuwa na kanuni nyingi nzuri tayari na watu ambao walikuwa wamezama wenyewe katika maandiko na kujali kuhusu mambo ya Mungu.

Na watu wengi walitoa Kaddish mara kwa mara, na ilianza kitu kama hiki, jina lake kuu litukuzwe na litakaswe. Ufalme wake uje upesi na upesi. Baba Yetu aliye mbinguni lilikuwa la kawaida sana katika sala za Kiyahudi, wakimkubali Mungu kama baba wa Wayahudi.

Wakati mwingine katika fasihi ya Kiyunani pia, ilizungumza juu ya Mungu mkuu kama baba wa ulimwengu, muumba wa ulimwengu. Kwa Yesu, Mungu ndiye baba wa watu wake. Baba Yetu anamaanisha nini? Kweli, kutoka kwa muktadha tofauti, tunaweza kuelewa hilo kwa njia tofauti.

Inaonekana mara kwa mara katika sala za Kiyahudi, kwa sababu katika utamaduni wa kale wa Kiyahudi, baba kwa kawaida alikuwa mtu ambaye unaweza kutegemea, mtu ambaye angekupenda na kukupa, ambaye angekuadhibu, lakini kwa upendo tu. Naam, watu fulani leo wana malezi tofauti-tofauti. Ninamaanisha, ikiwa mtu fulani ametendwa vibaya na baba yake au kitu fulani, huenda asifikirie Baba Yetu kuwa njia yenye kupendeza ya kuweka mambo.

Kwa hivyo, ni muhimu kwetu kukumbuka kile kinachopaswa kumaanisha tunapotoa sala hii, kujaribu kusema, sawa, hii ni aina ya baba ambayo inazungumzia. Ni usemi wa utegemezi, kama vile tu asemavyo kabla ya maombi haya, ya kwamba, unajua, wapagani, wanaomba kwa usemi huu wote, wakijaribu kuwafanya miungu ifanye

jambo fulani kuwadanganya . Lakini si lazima tufanye hivyo, kwa sababu Baba Yetu anajua tunachohitaji kabla hatujamwomba.

Vivyo hivyo katika sura ya saba, mstari wa saba hadi wa 11. Ukiomba kitu kizuri, baba yako hatakupa jiwe au kitu kibaya. Baba yako anataka kukupa mambo mazuri.

Kwa hiyo, hii ni sala ya utegemezi. Ni maombi ya mtu ambaye anakuwa kama mtoto, anapokea ufalme kama mtoto, mtu anayemtegemea Mungu. Maombi ya Kiyahudi mara nyingi yalizungumza juu ya Baba Yetu, lakini mara chache sana yalizungumza juu ya Baba Yangu, ambayo ni jinsi Yesu huzungumza mara nyingi.

Bado, ni mara chache zaidi wangetumia usemi Abba. Unapata kwamba katika Marko 14:36, halafu unakuta kwamba Wakristo wa kwanza mara nyingi hufuata mfano wa Yesu kwa kuwa, katika Wagalatia 4, katika Warumi 8, Roho anaingia mioyoni mwetu, na kutufanya tulie Aba, Baba, kwa sababu sisi pia ni watoto wa Mungu kwa sababu ya Yesu, Mwana wa Mungu. Na kwa hiyo baadhi ya watu wamebishana, vema, hilo halikuwa jambo la nadra sana, kwa sababu tunayo baadhi ya mifano ya Wayahudi wakimtaja Mungu kama Abba.

Lakini mifano tuliyo nayo ni ya karne nyingi baadaye. Mifano yote inarejelea tukio lile lile, mfano unaosemwa na rabi, na sio maombi, ni kumlinganisha Mungu na Abba, na kila mara inahusishwa na rabi huyo huyo. Kwa hiyo kwa wazi lilikuwa ni jambo adimu, wazo la kumwita Mungu katika maombi kama Abba.

Abba, unajua, sio watoto wadogo tu. Watu wazima wangeweza kufanya hivyo, lakini lilikuwa jina la heshima, lakini pia lilikuwa jina la urafiki, jina la upendo mkubwa. Na Yesu anatumia hilo kwenye uhusiano wake pamoja na Baba yake na ametupatia sisi hilo pia.

Sasa, bila shaka, katika Sala ya Bwana, inasema tu Baba, kama tulivyo nayo kwa Kiingereza, lakini tunajua kwamba Yesu pia ametufundisha njia ya ndani zaidi, kwamba tunapozungumza juu ya Baba, ni suala la urafiki. Na hiyo ni moja ya sifa kuu tunazoziona za Yesu katika Injili, ni ukaribu wake na Baba, na inatuwekea mfano wa hilo, tukimtumaini Mungu kwa ukaribu. Katika Mathayo, kinyume na toleo la Luka, katika Mathayo, una seti mbili za maombi.

Una maombi yako , na unayo maombi yetu. Sasa, wewe ni msisitizo sana. Una, kwa Kigiriki, wewe au yako inaonekana mwishoni mwa kifungu kila wakati, na marudio hayo yanaifanya iwe msisitizo sana.

Jina lako litukuzwe, ufalme wako uje, mapenzi yako yatimizwe duniani kama huko mbinguni. Tunatafuta kwanza ufalme, hata katika maombi, na kuamini kwamba hayo yote yataongezwa kwetu. Kwa hivyo, tunapoomba, tunahitaji kuhakikisha kwamba

tunajiombea sio tu mambo yetu wenyewe, bali pia tunaomba kwa ajili ya ajenda kuu za Mungu duniani.

Mungu anajali mahitaji ya ulimwengu. Mungu anawajali watu wanaoteseka sehemu mbalimbali. Mungu anajali juu ya heshima yake kwenda mbele, kwa sababu hicho ndicho watu wanachohitaji zaidi.

Hilo ndilo linaloweza kubadilisha maisha ya watu zaidi, ni kumjua Bwana. Kwa hiyo, tunaomba mambo hayo yaende. Na hatimaye, kama katika Kaddish, tunaomba kwa ajili ya ujio wa ufalme wa Mungu kwa njia yake kamili.

Kwetu sisi, ufalme bado haujakamilika, lakini bado tunaomba kwa ajili ya ufalme ujao, ambao haujawa sehemu ya ufalme. Maombi ya sisi, baadhi ya watu pia wamesema kwamba hayo yana mwelekeo wa siku zijazo, lakini nadhani kwamba kwa kawaida, kama aina nyingine za maombi ya zamani, haya labda yanaelekezwa zaidi sasa kwa mahitaji yetu ya sasa. Tunaomba utupe mkate, utusamehe dhambi zetu, na usitutie katika majaribu, lakini utuokoe.

Lakini haya pia ni maombi ya ushirika, sisi. Kwa hivyo, pia ni wasiwasi sio sisi wenyewe, bali na wengine pia. Hakuna ubaya kujiombea pia, lakini ninajaribu tu kuleta msisitizo mwingine pia tulio nao hapa.

Inamaanisha nini kutakasa jina la Mungu? Manabii mara nyingi walizungumza kuhusu kutakaswa, kuwekwa wakfu, au kutakaswa kwa jina la Mungu katika wakati wa mwisho. Kwa mfano, katika Ezeieli 36, mataifa yatajua kwamba mimi ndimi Bwana, asema Bwana Mwenye Enzi Kuu, nitakapojionyesha kuwa mtakatifu kupitia wewe machoni pao. Ni maombi kwa ajili ya siku zijazo, lakini pia ni jambo ambalo tunapaswa kuishi kwa uthabiti sasa.

Kama katika Kaddish, ni kwa ajili ya siku zijazo, lakini ikiwa unaomba kwa ajili hiyo, basi unapaswa pia kuishi kwa uthabiti na thamani hiyo. Ninajali kuhusu kutakaswa kwa jina la Mungu. Naam, basi nataka kuishi kwa njia inayolitakasa jina la Mungu.

George Foot Moore, alikuwa akirejelea hasa fasihi ya kirabi, lakini yapata karne moja iliyopita, alizungumza kuhusu Kaddish Hashem, kutakaswa kwa jina la Mungu, kama kanuni ya msingi zaidi ya maadili ya Kiyahudi. Kwa hakika, ilikuwa ni jambo la maana sana kwamba jina la Mungu litakaswe na kuwa jeuri sana kwa jina la Mungu kuchafuliwa hata baadhi ya marabi walisema, ikibidi tu utende dhambi, huwezi kujizuia, kujigeuza kuwa mtu wa mataifa na kwenda mahali fulani ambapo hakuna mtu anayekujua na kufanya dhambi huko, ili usilete aibu kwa jina la Mungu. Kweli, hawakusema unapaswa kufanya hivyo.

Ilikuwa ni njia ya wazi ya kusema, usilichafue jina la Mungu hata iweje. Hakikisha kwamba jina la Mungu limetakaswa. Inamaanisha nini kwa ufalme wa Mungu kuja?

Watu wa Kiyahudi walitambua kama tulivyosema hapo awali, kwamba Mungu anatawala wakati huu, lakini pia walitafuta utawala wake au ufalme wake kwa maana maalum.

Wakati Mungu angetawala bila kupingwa, Mungu angesimamisha haki na amani ulimwenguni pote na kuwakomboa watu wake kutoka kwa uonevu. Mungu mara nyingi hufanya kazi sasa. Tunajua kwamba haya ni mambo ambayo Mungu anajali, na hivyo tunataka kufanyia kazi mambo haya sasa kadiri tuwezavyo kwa ajili ya haki na amani na kukidhi mahitaji ya watu.

Lakini tunatambua kwamba ufalme bado haujafika. Tunaifanyia kazi sasa, lakini hatimaye Mungu mwenyewe ataikamilisha kwa ujio wa mfalme. Athari? Naam, tunapaswa pia kufanya kazi kwa ajili ya mapenzi yake duniani sasa kama huko mbinguni.

Na tunapoomba, tunapaswa kuombea mambo kama yalivyo mbinguni, ili Mungu atimize mahitaji ya watu. Haya ni maombi ambayo hayakusudiwa kwa watu ambao wameridhika na umri huu. Hii haikusudiwa kwa watu ambao ni kama, oh, nina kila kitu ninachotaka, nimeridhika tu.

Haya ni maombi ambayo yamekusudiwa kwa watu wanaotambua kuwa ulimwengu hauko sawa na tunatazamia ulimwengu ujao. Na pia, ina maana ya kueneza injili kwa sababu katika 24:14, habari njema ya ufalme lazima ifikie mataifa yote kabla ya mwisho kuja. Na 2819 na 2820 wanazungumza juu ya hilo pia.

Kuna mjadala kuhusu kutupa siku hii mkate wetu wa kila siku, haswa kwa wale wanaofikiria kuwa inazungumza juu ya ahadi ya wakati ujao. Je, hii inazungumzia mkate wa kesho au mkate wa leo? Maneno mahususi hatuyafahamu. Hatuna maneno hayo yaliyothibitishwa mahali pengine.

Kweli, tunahitaji mkate kwa sasa. Na kwa hivyo, labda haizungumzii juu ya mana ya siku zijazo ya eskatolojia, ingawa hiyo pia imeahidiwa. Lakini pengine, unajua, watu wengi walioombea mkate zamani walikuwa wakiomba, Mungu, tafadhali nipe mahitaji yangu.

Ni kitu kama kile ulicho nacho katika Mithali 30 na mstari wa 8, nipe kiasi kinachohitajika cha mkate kwa leo. mkate wetu wa kila siku ni nini? Kati ya 70 na 90% ya watu katika ulimwengu wa Mediterania, inakadiriwa, walikuwa wakulima wa mashambani, wengi wao wakifanya kazi katika mashamba ya watu wengine, lakini baadhi yao wakiwa na sehemu ndogo za ardhi wenyewe. Mara nyingi walisali kwa miungu kwa sababu walijua kwamba hawangeweza kujitegemea kuleta mvua, mavuno, na kadhalika.

Ni wakati gani Israeli walimtegemea Mungu zaidi kwa mkate wa kila siku? Ni wazi, walipokuwa nyikani, hawakuweza kulima, hawakuweza kulima mkate wao wenyewe. Na kama vile Mungu alivyowaandalia watu wake nyikani, tunaweza kutumaini kwamba Mungu atatuandalia mkate wetu wa kila siku sasa. Kumekuwa na nyakati maishani mwangu ambapo sikujua kila wakati chakula changu kingetoka wapi.

Lakini kwa kawaida sasa, unajua, ninaweza kupata chakula kingi zaidi na baadhi ya maombi mengine yananipiga kwa nguvu zaidi. Lakini bado tunajua kwamba wengi wa ndugu na dada zetu wanahitaji mkate wa kila siku na tunaweza kusali kwa ajili yetu sote. Na siku zote tunapaswa kuwa tegemezi kwake kwa sababu hatujui nini kinaweza kutokea.

Yesu katika Mathayo 4 alimtegemea Baba yake wa mbinguni kwa mkate wake na anatuwekea mfano wa hilo. Hatupaswi kujitosheleza sana kuhusiana na ombi hili. Anapozungumza kuhusu kusamehe deni za wengine, Mungu na atusamehe deni zetu kama tunavyowasamehe wengine waliotukosea.

Mara nyingi wakulima walilazimika kukopa pesa ili kununua nafaka ili kupanda mashamba yao. Baadhi ya wakopeshaji pesa wa Mataifa walitoza kiasi cha riba ya 50%. Sasa huo ni mfano uliokithiri na mfano adimu.

Lakini wakopeshaji pesa wasio Wayahudi mara nyingi walitoza riba kubwa. Wakopeshaji pesa Wayahudi hawakuruhusiwa kufanya hivyo. Hawakupaswa kutoza riba kwa Wayahudi wenzao.

Kwa hivyo, nini kinatokea, unamkopesha pesa mtu anayehitaji pesa kununua nafaka ili kupanda shamba lake. Nini kitatokea ikiwa wana mavuno mabaya na hawawezi kulipa? Au itakuwaje mwaka wa saba, mwaka wa Yubile unapokaribia, wakati madeni yote yanapaswa kusamehewa? Hutarudishiwa pesa zako. Kwa hiyo, wakopeshaji fedha, watu waliokuwa na fedha za kutosha kuweza kuwakopesha wengine, waliacha kukopesha kwa sababu haikuwa faida yao kiuchumi.

Ndiyo sababu nikienda kwenye makongamano, tofauti na watu wengine, sichukui vitabu vyangu kuviuza kwa sababu huwa naviuza kwa gharama, bila kupata faida yoyote. Na kisha kama mtu hakunilipa, nilipoteza pesa. Kwa hivyo, walipata njia ya kuzunguka hilo, ingawa.

Walimu wa Kiyahudi walisema, ah, tuna njia ya kuzunguka hiyo, inayoitwa iwezekanavyo. Unatoa pesa kwa hekalu. Hekalu huwakopesha wakulima pesa.

Wakulima wanapaswa kulipa hekalu, na hekalu litamlipa mkopeshaji pesa. Na kwa hivyo ilikuwa njia ya kuzunguka barua ya sheria, lakini kwa kweli ilisaidia roho ya sheria, kwa sababu kwa njia hii angalau watu wangeweza kupata pesa walizohitaji. Utusamehe.

Tena, mstari wa 12. Utusamehe deni zetu. Naam, hiyo ilikuwa sala ya kawaida ambayo Wayahudi waliomba.

Walitambua hitaji lao la msamaha. Walikuwa na maombi yaliyoitwa Shemona Esrei , baraka 18. Hii ilikuwa ni baraka ya sita kati ya 18.

Utusamehe. Hapo haikuwekewa masharti ya kusamehe wengine, lakini dhana hiyo ilijulikana. Katika kitabu cha Sirach, katika Sirach 28, msamehe jirani yako kosa ambalo jirani yako amefanya, na kisha dhambi zako zitasamehewa unapoomba.

Yesu anaendelea kusema, kuomba, usitutie katika majaribu, bali utuokoe na yule mwovu. Inamaanisha nini, usituongoze kwenye majaribio? Je, inamaanisha, Mungu, tafadhali panga ili tusijaribiwe kamwe? Tafadhali panga ili tusiwe na nyakati ngumu zinazotaribu imani yetu. Vema, unaweza kuomba kwamba hakuna ubaya katika kuomba hilo, lakini hilo haliwezekani sana kutokea.

Kumbuka, Yesu alipitia majaribu katika Mathayo sura ya 4, na akaibuka mshindi, na akatuwekea mfano wa hilo. Lakini kumbuka muktadha mzima wa Injili ya Mathayo. 26:41, Yesu anawaambia wanafunzi wake, wamekwenda kulala Gethsemane.

Kesheni na kuomba, ili msije mkaingia majaribuni. Majaribio yalikuwa tayari njiani kupanda kilima. Jaribio lilikuwa linakuja.

Jambo kuu halikuwa kukwepa majaribio. Hoja ilikuwa kupita mtihani. Na kwamba pengine uhakika hapa.

Ndivyo lugha hii wakati mwingine ilitumika katika maombi ya Kiyahudi. Kuna sala ya jioni ya Kiyahudi inayotumia kifungu kama hicho kwa njia sawa. Na sala hii ya jioni ya Kiyahudi inakwenda hivi, usiongoze mguu wangu katika nguvu ya dhambi, usinilete katika nguvu ya uovu, na sio katika nguvu ya majaribu, na sio katika nguvu ya kitu chochote cha aibu.

Kwa hivyo, usituache tushindwe na majaribio. Tukabidhi. Na pia, sehemu ya kutukomboa kutoka kwa uovu.

Imefafanuliwa kwa Kigiriki. Haimaanishi kwamba inamaanisha yule mwovu, lakini labda inarejelea yule mwovu. Anaitwa hivyo mahali pengine katika Mathayo.

Anaitwa mahali pengine katika Agano Jipya. Usituache tushindwe na mipango ya mwovu. Mungu anatumia kupima kwa manufaa yetu.

Yule mwovu anakusudia kuwa jaribu kwa mabaya yetu. Ndiyo maana anaitwa mjaribu katika Mathayo 4 na mstari wa 3 , pamoja na kuitwa ibilisi katika Mathayo 4

na mstari wa 5 , na Shetani katika sura ya 4 na mstari wa 10. Ni wazo kwamba katika nchi za Magharibi mara nyingi tunapuuza, lakini katika sehemu fulani za ulimwengu watu wanatambua zaidi juu ya nguvu isiyo ya kawaida, njia bora zaidi ya mwanadamu na bado ni uovu wa kibinafsi.

Kuna aina fulani za uovu duniani ambazo ni mbaya sana kiasi kwamba ni vigumu kuzieleza bila kuwepo kwa Shetani. Lakini kama tulivyoona, kuna maombi matatu kwako na matatu tunaomba. Naam, vipi kuhusu mwisho wa sala? Kama inavyoombwa mara kwa mara katika tafsiri nyingi za Biblia, angalau wakati mwingine imetajwa katika tanbihi, au mara nyingi huombwa katika makanisa yao, ufalme ni wako na nguvu na utukufu.

Naam, hiyo ni lugha ya kibiblia. Ninamaanisha, unayo lugha kama hiyo kwa uwazi katika Zaburi, lakini haipo katika hati za mapema zaidi za Mathayo, labda sio katika maandishi asilia ya Mathayo. Ngoja niseme tu kitu hapa kuhusu kile kinachoitwa ukosoaji wa maandishi, ikiwa tu hujaipata mahali pengine, ingawa labda umeisikia mahali pengine.

Tulicho nacho na Agano Jipya, ni kazi iliyothibitishwa vyema zaidi kutoka zama za kale za Mediterania. Tuna idadi ya maandishi yake. Kwa Vita vya Gallic ya Kaisari, labda tuna nakala 30 za maandishi.

Kwa kazi zingine muhimu sana za kihistoria, tuna hati moja tu kutoka kwa ulimwengu wa zamani, wakati mwingine kutoka miaka 900 baadaye. Kazi ya pili iliyothibitishwa zaidi ya mambo ya kale ya Mediterania, Iliad ya Homer, ina nakala zisizozidi 700 zinazopatikana. Lakini kwa watawa wa Enzi za Kati, jambo kubwa walilopenda kunakili ni Biblia.

Kwa hivyo, una nakala nyingi za Agano Jipya. Na baadhi ya nakala hizi huenda mapema sana. Ninamaanisha, tuna kipande cha Injili ya Yohana kutoka mwanzoni mwa karne ya pili.

Kwa hivyo, tunazungumza, labda kizazi, kwa hali hiyo, tunazungumza juu ya vitu vinavyonakiliwa. Na wakati mwingine hati hizi, hati hizi za awali ziliendelea kutumika tena, hata kwa karne kadhaa hadi zilipochakaa. Kwa hivyo, una hati zingine zinazonakiliwa, labda hata kutoka kwa nakala asili.

Lakini baada ya muda, wakati fulani waandishi wangepikiri, loo, mtu fulani aliacha jambo hili, nao wangeliongeza, wakifikiri lilipaswa kuwa pale, na kwamba mwandishi aliyewatangulia alifanya kosa na kuliacha. Au wakati mwingine mwandishi angefanya makosa na kwa bahati mbaya kuacha kitu. Ninamaanisha, unajaribu kunakili kila kitu kwa mkono na uone ikiwa utawahi kufanya makosa yoyote.

Sio kosa katika Biblia yenyewe, ni kosa katika kunakili Biblia. Vema, katika kesi hii, na sehemu yake ni kwa sababu ya hali ambayo kanisa la kwanza lilikuwamo. Ninamaanisha, haikuwa inakiliwa katika mahakama za kifalme, kama hati zingine.

Ilikuwa inakiliwa mara nyingi katika mazingira ya mateso. Vyovyote iwavyo, katika sala hii, ufalme ni wako na nguvu na utukufu, ilikuwa ni desturi mwishoni mwa sala ya Kiyahudi kuongeza doksolojia ya aina fulani. Ilikuwa kawaida katika sala za Wakristo wa mapema pia.

Kwa hivyo, kwa kawaida, watu walipoomba hili kanisani, wakati mwingine wangeongeza kitu kama hiki. Vema, baadhi ya waandishi walitoka kwenye mapokeo ambapo waliongeza kitu kama hiki na walifikia maandishi katika Mathayo na wakasema, loo, hilo halipo. Mtu aliiacha.

Na kwa hivyo, waliiongeza na ndivyo ilivyoingia kwenye maandishi yetu. Hakuna ubaya kuiomba. Ninaomba, bado ni ya kibiblia, lakini sio sehemu ya maandishi haya ya asili ya Mathayo.

Labda iliongezwa mapema sana. Uwingi wa nafsi ya kwanza, utupe, utusamehe, utuongoze, utukomboe. Sala nyingi za hadhara za Wayahudi zilikuwa kwa ajili ya jumuiya nzima.

Utamaduni wa Magharibi na sala za Magharibi ni za kibinafsi sana. Sio mbaya. Huo pia ni mkazo katika sehemu zingine za Biblia.

Ninamaanisha, hakika, roho inalia Abba mioyoni mwetu, tuna uhusiano wa kibinafsi na Mungu, lakini pia haitoshi. Pia tunatakiwa kuwa tayari kuombana sisi kwa sisi kama mwili wa Kristo. Sasa, haswa ikiwa uko katika hali za mateso ambapo hawawezi kutoka na kuwa karibu na watu wengine sana.

Lakini tukizungumza juu ya kawaida, tunahitaji uimarishaji huu na waumini wengine. Tunahitaji kuomba pamoja kwa sababu sisi ni jumuiya moja katika Kristo. Kufunga kwa siri, 16 hadi 18.

Kufunga mara nyingi kulionyesha huzuni au toba, wakati mwingine toba ya ushirika, huzuni juu ya dhambi za jumuiya. Na hili pia lilikuwa jambo ambalo linapaswa kuwa suala la moyo. Yoeli 2:13 Rarueni mioyo yenu, si mavazi yenu.

Isaya 58, Ukweli unauliza, Bwana anahitaji. Fanya kazi kwa haki, lisha wenye njaa, na kadhalika. Maombi, na kufunga mara nyingi viliambatana na maombi.

Haikuwa na maana ya kuwa kitu cha kujinyima moyo katika Uyahudi wa awali ambapo ulijaribu tu kujifanya ujisikie vibaya au kitu. Ilikuwa ni dhabihu kwa Mungu.

Wakati mmoja maishani mwangu, nilipokuwa na hitaji kubwa, ningeomba na kufunga juu yake hadi nilipogundua kuwa nilikuwa na mambo mengi sana ya kusali.

Kwa mimi kufunga juu yao wote, singewahi kula. Na kwa hivyo, nilianza tu kama nidhamu. Hili lilikuwa jambo ambalo nilifanya kwa miaka kadhaa.

Na sisemi kwamba unapaswa kufanya hivi, lakini ningeunga tu kwa siku moja kila wiki. Na haikuwa kufunga kwa haja fulani. Ilikuwa ni kujitolea tu kwa moyo wangu kwa Mungu, nikitoa dhabihu ya hiari ya moyo wangu kwa Mungu, na kutumaini kwamba Mungu anasikia maombi yangu kwa sababu mimi ni mtoto wake, si kwa sababu ninafunga au kufanya hili au lile, bali kwa sababu yeye ni Baba yangu.

Na ilikuwa tukio la ajabu la ibada wakati huo. Lakini kufunga ni njia ya kuonyesha upendo wetu kwa Mungu kwa kujitolea. Watu wengine hawawezi kufanya hivyo ikiwa wana kisukari au kitu, na hiyo inaeleweka.

Kuna njia nyingine tunaweza kuonyesha dhabihu yetu kwa Mungu pia. Lakini watu wangetumia mafuta kusafisha na kupaka ngozi zao, au baadhi ya tamaduni wangetumia kulainisha ngozi kavu ya kichwa. Saumu nyingi wakati huo zilitia ndani kujidhalilisha, bila kunawa, kunyoa, au kufanya ngono.

Lakini Yesu anasema, usiruhusu watu wajue kwamba unafunga. Baada ya kumaliza hii, anahamia sehemu nyingine. Na sehemu hii inachangamoto juu ya kupenda vitu vyetu vya kimwili, na kwa kweli inatia changamoto kwenye msingi wetu wa kupenda mali.

Una kitu kama hiki katika Luka 12, ambapo mtu anakuja kwa Yesu na kusema, Yesu, mfanye ndugu yangu agawanye urithi pamoja nami. Naam, ndugu huyo alipaswa kugawanya urithi. Namaanisha, hilo lilikuwa suala la sheria.

Na marabi, hilo lilikuwa mojawapo ya mambo makuu waliyopaswa kufanya. Walitakiwa kusuluhisha mizozo ya kisheria kwa kushughulikia kile ambacho sheria inasema. Yesu, badala ya kusuluhisha mzozo wa kisheria, badala ya kusema, sawa, vizuri, nitatetea haki yako ya kisheria katika kesi hiyo, anasema, usiwe na mali.

Usijali mambo haya. Na labda kipengele cha hyperbole hapo, lakini suala ni, Yesu na ufalme ni muhimu zaidi. Tunahitaji kuishi kwa ajili hiyo, si kwa ajili ya mali.

Usithamini mali kiasi cha kuzitafuta. Yesu atatuambia hapa, na ataendelea kusema, usithamini mali kiasi cha kuwa na wasiwasi nazo pia. 6:19 hadi 24.

Baadhi ya watu walisifu utajiri. Wanafalsafa mara nyingi waliiona kama isiyopendelea upande wowote au hasi. Dini ya Kiyahudi iliona utajiri kuwa chanya kwa sababu, ninamaanisha, unaweza kuutumia kwa njia chanya.

John Wesley alikuwa amezungumza kuhusu kutoa kiasi kikubwa kwa maskini, na kusema, pata pesa nyingi uwezavyo. Toa kadiri uwezavyo. Hakusema tumia kadiri uwezavyo, ili kwamba inaweza kusaidia uchumi katika uchumi, lakini katika suala la kile tunachoweza kufanya kibinafsi, inaweza kuwa sio jambo muhimu zaidi ambalo tunaweza kufanya.

Wakati mwingine tunaweza kuiwekeza katika maendeleo ya kiuchumi. Tunaweza kuiwekeza katika kusaidia watu kwa njia zingine. Lakini hakuna kitu kibaya na kupata utajiri.

Dini ya Kiyahudi iliona hilo kuwa chanya, lakini pia waliliona kuwa hatari kiroho. Kama katika Kumbukumbu la Torati 6, unapoingia katika nchi, na una karama hizi zote ambazo Mungu amekupa katika nchi, usimsahau Mungu. Au Kumbukumbu la Torati 32, wakati Yeshua na Griffith walipiga teke kweli kweli, wakati Israeli ilipofanikiwa, ilimsahau Mungu.

Maandiko ya Kiyahudi yalizungumza juu ya kutokuwa na thamani kwa hazina za sasa dhidi ya hazina za kweli za milele, hazina mbinguni. Essene alifikia hatua ya kuacha mali ya kibinafsi. Yesu ana msimamo mkali sawa, lakini si jinsi Waessene walivyokuwa.

Yeye haanzi baraza la kusimamia na kusema, sawa, vizuri, unapaswa kuacha mambo haya yote. Badala yake, Yesu anaitua tuwajali watu wengine kuliko tunavyojali mali zetu. Ikiwa kweli tutafanya hivyo, hiyo itakuwa na athari kubwa kwa kile tunachofanya na rasilimali zetu.

Lakini hasemi mali ni mbaya, lakini anasema kipaumbele kinapaswa kuwa kwa watu. 6:19-21, kuishi kama hazina ya mbinguni ni muhimu. Mara nyingi watu wangeweka akiba zao zote kwenye sanduku lenye nguvu nyumbani au chini ya sakafu.

Mavazi pia inaweza kuchukuliwa kuwa aina ya utajiri, kulingana na aina gani ya mavazi. Ilikuwa ni rasilimali ambayo watu walikuwa nayo. Utiifu duniani, hasa upendo, ulifikiriwa kupata hazina mbinguni.

Huo ulikuwa ufahamu wa kawaida wa Wayahudi. Kwa hivyo, si lazima watu wasingekubaliana kimsingi na kile ambacho Yesu anakisema hapa. Huenda hawakukubaliana kuhusu umbali ambao Yesu aliusukuma kwa sababu Yesu alikuwa na msimamo mkali.

Kupenda mali hutufanya tusione mtazamo wa Mungu. 6:22-23. Anazungumza juu ya, kwa kweli anasema, acha jicho lako liwe moja. Na hilo lilitumika mara nyingi kutafsiri neno la Kiebrania kamilifu katika Agano la Kale.

Lakini pia inazungumzia kujitoa kwa nia moja kwa Mungu. Anatofautisha jicho moja na jicho la ugonjwa au jicho baya. Jicho moja mara nyingi lilimaanisha, katika nahau ya Kiyahudi, mara nyingi lilimaanisha jicho la ukarimu au jicho lenye afya.

Na anatofautisha jicho hili lenye afya na jicho baya, paneras . Inaweza kumaanisha wivu au ubahili au mgonjwa. Basi jicho lako liwe na ukarimu unapowatazama watu.

Usiruhusu iwe ubahili kama, oh hapana, nataka kujiwekea hii. Anasema huwezi kuwa mpenzi wa Mungu na mpenda mali. Mamoni ilikuwa njia ambayo Wayahudi wakati mwingine, kwa kutumia Kiaramu, walifananisha pesa.

Hapa, ni neno la fedha, lakini Yesu analitumia na baadhi ya watu wengine kutumia kama mtu. Ni aidha Mungu au mali. Huwezi kuabudu pesa.

Huwezi kuishi kwa pesa. Na neno hapo awali, ningeweza tu kutumia tafsiri ya ukarimu, lakini nilitumia tafsiri moja, ambayo ni sehemu ya maana halisi, kwa sababu inaingia kwenye hii, moja dhidi ya mbili. Kwa hiyo, anapozungumzia mtumishi hawezi kutumikia mabwana wawili, lazima uwe na bwana mmoja.

Hamwezi kumtumikia Mungu na mali. Kulikuwa na watumwa wachache walioshikiliwa kwa pamoja wakati huo, lakini kwa kawaida haikufanya kazi vizuri. Kisha Yesu anaendelea kusema, usithamini mali kiasi cha kuwa na wasiwasi nazo, 625 hadi 34.

Mungu anaahidi mambo ya msingi. Na mifano anayotoa hapa ni ya msingi, kama vile chakula na mavazi. Kwa hivyo, haizungumzii kuwa tajiri sana na kuendesha magari ya gharama kubwa na kadhalika.

Mungu anaahidi mambo ya msingi, lakini anaahidi mambo ya msingi. Anataka kutupatia mambo ya msingi. Wanafalsafa na marabi mara nyingi walijifunza kutoka kwa asili, na Yesu alijifunza kutoka kwa asili pia.

Ninamaanisha, hii inarudi kwa Mfalme Sulemani. Sehemu ya hekima yake ilikuwa juu ya asili. Kwa hivyo leo tuna taaluma ya biolojia.

Tunajifunza mengi kutoka kwa biolojia, lakini mara nyingi hatuchoti kanuni za maadili kutoka kwa biolojia. Lakini mara nyingi waandikaji wa kale wangejifunza pia mambo kuhusu njia ya Mungu ya kufanya kazi, walipotazama ulimwengu unaowazunguka. Marabi walisema kwamba hakuna ndege hata mmoja ambaye angeanguka chini bila agizo la Mungu.

Na huenda likawa wazo kama hilo ambalo Yesu anarejelea hapa. Anajua kila shomoro. Anajua kila yungiyungi.

Anawatunza. Mbona unahangaika kana kwamba hatakutunza? Ninyi ni wa thamani kuliko shomoro wengi. Nguo zilizingatiwa kuwa muhimu.

Walichukuliwa kuwa wa kawaida katika Kutoka 22. Hata Yohana Mbatizaji, ninamaanisha, alikuwa na vazi moja tu, lakini alikuwa na kitu fulani. Yesu anapinga hata hili.

Anasema, usitegemee vazi lako; kumtegemea Mungu, ambaye ndiye anayewapa mavazi. Na atazungumza juu yake baadaye katika sura ya 24.

Unajua, ikiwa maisha yako yamo hatarini, huenda ukalazimika kuacha vazi lako la nje, ingawa unahitaji vazi lako la nje, lakini maisha yako ni muhimu zaidi, na Mungu anajali maisha yako. Wapagani, Yesu asema, wanatafuta vitu vya kimwili. Wayahudi hawakupenda wapagani kiasi hicho, Wayahudi wengi, hasa katika Yudea na Galilaya.

Na hivyo, Yesu asema, wapagani hutafuta vitu vya kimwili. Hutaki kuwa kama wao, sivyo? 6.31 na 6.32. Yeye hatuzuii sisi kuomba. Namaanisha, alitufundisha kusali kwa ajili ya mkate wetu wa kila siku.

Unaweza kukumbuka hilo nyuma katika sura ya 6 na mstari wa 11. Lakini ni suala la vipaumbele. Kumbuka, alitufundisha kwanza kuomba, jina lako litukuzwe, ufalme wako uje, mapenzi yako yatimizwe.

Na ndiyo maana ataendelea kusema, Utafuteni kwanza ufalme, na hayo yote mtazidishiwa. Anasema, usijali. Wapagani wanatafuta sana mambo haya, lakini ninyi hamna haja ya kuwa na wasiwasi juu ya mambo haya, kwa sababu ya mambo haya.

Anasema, kuhangaika hakuwezi kuongeza dhiraa moja, ambayo kwa kawaida ni kipimo cha urefu, kwa maisha yako marefu. Labda njia ya picha ya kuvutia watu, ingawa dhiraa, wakati mwingine lugha inaweza kutumika kwa njia tofauti. Kwa kweli, watu wa Kiyahudi tayari wameelewa, kwamba iko kwenye kitabu cha Sirach, kwamba wasiwasi unaweza kufupisha maisha yako marefu badala ya kurefusha.

Mwingine mwenye hekima, akizungumza baadaye kuliko Yesu, lakini labda akimaanisha mapokeo yaliyozoeleka kati ya wahenga, wasiwasi wa leo unatosha kwa siku hiyo. Huna haja ya kuongeza wasiwasi wa kesho kwake. Kwa hiyo, Yesu anasema, una masuala ya kutosha ya kushughulikia leo.

Usianze tu kuongeza wasiwasi na wasiwasi juu ya kila kitu. Sasa, wasiwasi wakati mwingine husababishwa na biochemically. Sio kila wakati tunaweza kusaidia.

Lakini wasiwasi ni kitu ambacho tunafanya. Na Yesu anasema, zingatia Mungu. Fikiria juu ya uaminifu wa Mungu.

Mwamini Mungu badala ya kuhangaika. Hiyo ilikuwa moja ya kingo zangu zilizokua miaka iliyopita, zaidi ya sasa. Lakini ni jambo tunalohitaji kujifunza.

Naye anasema, loo, una imani ndogo. Je, hujui kwamba Mungu atawaruzuku? Huo ulikuwa usemi wa Kiyahudi. Katika Marko, mara nyingi wanafunzi walikuwa na imani ndogo.

Lakini unapata hili mara nyingi katika Injili ya Mathayo. Una imani ndogo. Katika Marko, wakati mwingine hawakuwa na imani.

Lakini kwa vyovyote vile, Yesu anaendelea kusema, usihukumu. Kuhukumu kunachukua haki ya kimungu. Na kulikuwa na wengine, wahenga wengine wa Kiyahudi ambao walishikilia imani sawa juu ya kuhukumu.

Sirach, Hillel, na kadhalika, yote yalisemwa, msiwahukumu wengine. Kuna hata msembo wa Kiyahudi, kama ule ambao Yesu anautumia hapa, unapopima, utapimwa kwako. Yesu anasema kwamba mtu hujipofusha mwenyewe kwa kusawazisha hatia.

Hii ni picha ya kutisha. Ni kama kuwa na daktari wa upasuaji wa macho anayefanya upasuaji kwenye macho yako. Talmud hutumia mkusanyiko wa mapokeo ya marabi wa Kiyahudi.

Talmud ina kauli sawa. Inalalamika kwa wale wanaochukia ukosoaji mdogo zaidi. Mtu akiambiwa, toa kibanzi kwenye jicho lako, anajibu, vema, toa boriti ndani ya jicho lako.

Kwa hiyo, Yesu anaweza kuwa anatumia usemi unaojulikana hapa. Lakini kwa kweli ni picha ya kutisha. Unaposoma kuhusu baadhi ya maandiko ya kale kuhusu upasuaji wa macho, ikiwa huharibu jicho lako wakati wa kujaribu kufanya upasuaji juu yake, basi jicho lao huharibika.

Jicho kwa jicho na jino kwa jino. Sidhani kama ningetaka kuwa daktari wa upasuaji wa macho wakati huo. Lakini picha hapa ni mbaya zaidi.

Umetoa mti huu kutoka kwa jicho lako. Mstari wa 6 ni mgumu zaidi, na watoa maoni wanatatizika. Ni jambo moja ambayo inaweza kumaanisha kama msembo uliotengwa, lakini inafanya kazi vipi katika muktadha huu? Naam, nitakupa nadhani yangu bora katika hili.

Hii sio sawa, lakini ni bora ninayoweza kujua. Nadhani ni kauli mbiu, kama ulivyo nayo katika Mithali 23:8, ambapo katika Mathayo 7:6 anasema, msitupe lulu zenu mbele ya nguruwe, wasije wakageuka na kuwararua. Mithali 23:9 Usiseme masikioni mwa mpumbavu, ambaye atadharau tu hekima ya maneno yako.

Katika muktadha, pengine inarejelea kuwarekebisha wale ambao hawatapokea masahihisho. Kwa hivyo, ni bure kujaribu kuwarekebisha. Na unayo hiyo katika Mithali 9:8 pia, wazo la kutoa masahihisho kwa mtu ambaye hatapokea.

Mtu anapaswa kuendelea kwa busara kutoa hekima au zawadi ya ufalme, kama katika Mathayo 13, kwa wale tu walio tayari kupokea kile ambacho mtu hutoa, kama vile Mungu anavyofanya. Ndiyo maana unawafanya wakung'ute mavumbi miguuni mwao katika Mathayo 10. Usilazimishe ukweli wa wengine kinyume na mapenzi yao.

Ikiwa hawako tayari kusikiliza, nenda kwa mtu mwingine. Labda watasikiliza baadaye, unaweza kurudi. Lakini ikiwa hawasikii, huwezi kuwalazimisha kukubali.

Kwa uwazi zaidi, katika sura ya 7, mistari 7-11, zawadi nzuri zimehakikishwa. Mungu anaweza kuwapa watu wema chochote. 7, 7-10.

Sasa hii ni ahadi isiyo ya kawaida kwa maombi. Ni kama Eliya, ambaye aliomba kwa ajili ya mambo na yakatokea. Lakini hapa inatumika kwa waumini wote.

Katika Uyahudi wa kale, kwa kawaida walipozungumza kuhusu jambo kama hili, lilihusishwa tu na watu maalum sana, watakatifu. Lakini Yesu anatutaka sisi sote kama wanafunzi kutambua kwamba Mungu ni Baba yetu, na kwamba sisi sote tunaweza kumwomba Baba na kumwamini. Naam, aina za mifano anayotoa kwa ajili ya maombi hapa, unajua, ukiomba mkate, na Luka pia, ukiomba yai, haya ni vyakula vya msingi.

Mkate na samaki, Anataja hapa. Akina baba wengi hawakuweza kutoa zaidi ya hii mara kwa mara, mambo ya msingi tu. Utunzaji wa kibaba wa Mungu, hata hivyo, ni uhakikisho kwamba Yeye atajibu.

Sura ya 7 na mstari wa 11. Yesu anatumia hapa kile ambacho marabi wanakiita mwito wa Omeri, ni hoja gani zaidi. Yesu anasema, ikiwa ninyi, mlio waovu, mnajua kuwapa watoto wenu vipawa vyema, si zaidi sana Baba yenu wa mbinguni, ambaye ni dhahiri si mwovu, hatawapa mema wao wamwombao?

Na Luka anasisitiza juu ya zawadi nzuri hasa, Roho Mtakatifu. Mathayo anazungumza kwa ujumla zaidi. Sura ya 7 na mstari wa 12.

Wafanyie wengine kile ambacho ungetaka ufanyike. Naam, hii ilikuwa kanuni iliyoenea ya maadili ya kale, hata katika tamaduni ambazo hazikuhusiana moja kwa moja katika suala la maadili nchini Uchina. Nilipata taarifa kadhaa za Confucian ambazo zinafanana sana na maadili ya kibiblia, ingawa kwenye jinsia labda kulikuwa na shida.

Lakini kauli nyingi za Confucius zilikuwa na maana. Lakini ni kanuni iliyoenea sana ya maadili ya kale, wafanyie wengine kile ambacho ungependa ufanyike kwako. Aina chanya yake inaonekana mara kadhaa katika fasihi ya Kigiriki.

Inaonekana katika Herodotus, Socrates, Homer, na Seneca. Umbo hasi linaonekana sana, mara nyingi sana katika fasihi ya Kiyahudi, Tobit, Philo, na msemu unaohusishwa na Hillel. Pia, unayo katika fasihi ya Kiyahudi ya Kigiriki wakati mwingine aina zake zote mbili, kama katika barua ya Aristeas .

Yesu anasema, watendeeni wengine yale mnayotaka mtendewe, na anasema hiyo ndiyo torati yote na manabii. Pia anasema kwamba katika Mathayo 22 kuhusu kumpenda Mungu na kumpenda jirani yako. Hizi zilikuwa njia ambazo zingefupisha.

Ukimfanyia jirani yako kile ambacho ungetaka ufanyike, vema, utatimiza kanuni za sheria. Na hili lilikuwa jambo ambalo pia linahusishwa na Hillel. Hillel aliishi kabla ya Yesu.

Hii imerekodiwa karne kadhaa baada ya Yesu. Lakini kwa kuwa marabi walitoka nje ya njia yao kutomnukuu Yesu, labda hii inarudi nyuma. Pengine ni wazo linalojulikana zaidi.

Kwa hiyo, hadithi inakwenda hivi, kulikuwa na Mmataifa huyu aliyekuja kwa Shammai ambaye hakuwa rafiki kama Hillel. Shammai alikuwa rabi tofauti na kizazi cha kabla ya huduma ya Yesu, na Shammai alikuwa seremala. Naye akaja kwa Shammai na akasema, kama unaweza kunifundisha Torati yote katika muda unaohitajika kusimama kwa mguu mmoja, nitasilimu na kuingia katika Uyahudi.

Naam, Rabi Shammai hakulikubali hilo vizuri. Alichukua fimbo yake ya seremala na kumpiga mtu huyo. Vema, basi mtu huyo anakuja kwa Hillel na kusema, kama unaweza kunifundisha Torati yote huku nikisimama kwa mguu mmoja, nitabadili dini na kuwa Wayahudi.

Kwa hivyo, Hillel anasema, sawa, usimfanyie jirani yako kile usichotaka akufanyie. Na hiyo ndiyo sheria yote, na mtu huyo aligeukia Uyahudi. Yesu pia anashughulikia katika Mathayo 7 na madai ya sasa dhidi ya hukumu ya wakati ujao, 7:13-27. Njia ni nyembamba kuliko wasikilizaji wa Yesu wanavyofikiri.

Picha ya njia mbili ilikuwa ya kawaida katika vyanzo vya kale na ya kawaida sana katika Uyahudi. Mfano mmoja wa hayo ni Yochanan ben Zekai. Alikuwa mmoja wa wasomi wakuu wa marabi wa karne ya kwanza.

Alipokuwa kwenye kitanda chake cha kufa, alisema, Ninaona njia mbili mbele yangu, na ninaogopa kwa sababu sijui ninakwenda njia gani. Watu wengi walioishi wakati wa Yesu walimheshimu Mungu. Waliiheshimu Torati.

Ilikuwa ni sehemu ya utamaduni wao. Na bado, wengine walibaini kuwa wengi walipotea. 4 Ezra 7-8 na mitazamo mingine ya kimadhehebu, kutia ndani Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi, vilitambua kwamba watu wengi walipotea.

Na Yesu anasema jambo lile lile. Hii inakusudiwa kushika usikivu wetu. Watu wengi wamepotea, kutia ndani watu wengi waliofikiri kwamba walikuwa wakiitunza Torati vya kutosha na kumheshimu Mungu vya kutosha.

Mstari wa 15-23. Manabii wa kweli wanapaswa kumtii Yesu. Mtu yeyote anaweza kusema anazungumza kwa niaba ya Mungu, lakini unahitaji kuishi kama vile unamtumikia Mungu.

Kulikuwa na manabii wa ukombozi ndani ya Yerusalemu kabla ya kuanguka kwake. Na hadi hekalu lilipochomwa moto, walikuwa pale hekaluni wakisema, Mungu atalilinda hekalu. Mungu anaenda kulinda hekalu.

Kulikuwa na watu wachache wanaosema ukweli. Mmoja wao alikuwa Yoshua, Ben, na Anania, ambaye alikuwa akisema kwamba hekalu litaharibiwa. Na Yeshua, Yesu, pia alisema hekalu litaharibiwa.

Lakini kulikuwa na manabii wengi ambao walikuwa wakiwaambia tu watu kile wanachotaka kusikia na kile ambacho manabii wenyewe walitaka kana kwamba hilo lilikuwa neno la Bwana. Yesu anasema, hivi ndivyo mtakavyowajaribu manabii. Hivi ndivyo utakavyowajua.

Mtawajua kwa matunda yao, si kwa karama zao. Asante Mungu kwa zawadi zake. Wasikilizaji wa Mathayo, hawa walikuwa watu walioamini katika unabii.

Waliamini manabii. Namaanisha, Yesu alikuwa nabii. Lakini manabii wanapaswa kujaribiwa.

Kuna kazi nyingine ya Kikristo ya mapema inayoitwa Didache, ambayo ni ya mapema sana, labda mapema karne ya 2. Watu wengine wamechumbiana hata mapema. Lakini Didache inazungumza juu ya manabii wanapokuja kwako, wajaribu.

Kama wako ndani yake kwa ajili ya fedha, wao ni manabii wa uongo. Kwa hiyo ndani ya kanisa, hawa manabii wa uongo wangegharimu maisha ya baadhi ya wanafunzi, mstari wa 15. Anazungumza juu yake kama mbwa-mwitu waliovaa ngozi ya kondoo.

Uadui wa wana-kondoo na mbwa mwitu ulikuwa wa mithali, na wanyama wanaokula wanyama wanaokuja kwa kujificha pia walijulikana. Una mbwa mwitu katika vazi la kondoo katika hadithi za Aesop. Kwa hiyo, uhakika ni, wao ni hatari.

Wanakuja wakionekana kama watu wa Mungu, lakini kwa kweli hawasemi kwa niaba ya Mungu, na hawaishi kwa ajili ya Mungu. Siku ya hukumu. Mungu ataweka wazi mioyo siku ya hukumu.

Wakati wao wakisema, lakini hatukufanya unabii kwa jina lako, na kwa jina lako kufanya miujiza, na kwa jina lako kutoa pepo? Wakati mwingine inaweza kweli kuwa halisi, kwamba Mungu anaweza kufanya kazi kupitia watu. Fikiria kitabu cha Waamuzi, ambapo Mungu alikuwa bado akifanya kazi kupitia Samsoni, hata baada ya kuanza kutenda dhambi.

Hatimaye, ilimpata. Lakini kulikuwa na wakati ambapo alikuwa bado anafanya dhambi, na ilikuwa ikitokea kabla ya kupoteza zawadi na nguvu, ambayo aliipata baada ya kutubu, lakini kwa bei ya juu sana. Na unaweza kumfikiria Mfalme Sauli, ambaye hapo awali alitiwa mafuta na Roho wa Mungu.

Anatabiri. Vema, baadaye, Roho wa Bwana anamwacha katika sura ya 16, naye anatabiri kwa vyovyote vile ra'a ruach ni, iwe ni roho mbaya au roho ya hukumu. Mimi huwa nafikiri ni roho mbaya, lakini wengi wa wenzangu wa Agano la Kale hawakubaliani nami.

Lakini kwa vyovyote vile, halafu baadaye anafika mahali ambapo roho ya Bwana ina nguvu sana, anaanza kutabiri kwa roho ya Bwana katika 1 Samweli 19. Si kwa sababu yeye ni mcha Mungu, lakini kwa sababu kuna utauwa mwingi, nguvu nyingi za roho mahali hapo. Watu wengine wanaweza kufanya mambo kwa ajili ya Mungu kwa sababu ya maombi ya watu wengine, au kwa sababu wako mahali ambapo Mungu anataka kuwahudumia watu.

Hatupaswi kuwadharau kwa sababu ya kile wanachofanya, kwa sababu hatujui mioyo ya watu. Paulo anasema kwamba katika 1 Wakorintho 4, siku hiyo itatangazwa. Na hatujui.

Wakati mwingine mtu anaweza hata kutabiri kwa usahihi, na kwa kweli haishi sawa. Kwa hiyo, anasema, ulikuambia hivi, lakini sikukujua kamwe. Kweli, hiyo ni fomu ya kisheria ya kukataa.

Jambo lingine linalopendeza hapa, wanapaza sauti, Bwana, Bwana, kwa Yesu siku ya hukumu. Yesu ndiye hakimu siku ya hukumu. Sasa, katika baadhi ya maandiko ya Kiyahudi, hiyo inaweza kutumika kwa aliye chini ya Mungu.

Lakini kwa kawaida katika maandiko ya Kiyahudi, Mungu alionyeshwa kama hakimu siku ya hukumu. Hatimaye, katika 24 hadi 27, Yesu anamalizia mahubiri haya kwa kulinganisha maneno yake mwenyewe na Torati. Yesu anahukumiwa siku ya hukumu, na watu watahukumiwa kwa jinsi walivyojenga juu ya mafundisho yake.

Kuna mfano sawa wa Tannaitic. Ninaposema Tannaitic, hiyo ni fumbo la awali la marabi kutoka tabaka la awali la fasihi ya marabi. Mfano kama huo, ambapo ukijenga juu ya mwamba, utahifadhiwa.

Ukijenga juu ya mchanga, utafagiliwa mbali katika hukumu. Lakini mwamba katika mfano huo unahusu Taurati. Lakini Yesu anasema, yeyote anayejenga juu ya maneno yangu.

Na kwa hivyo, anachukua mfano huu wa Taurati na kuutumia kwa maneno yake mwenyewe. Mafundisho ya Yesu yako katika kiwango sawa na Torati. Ni neno la Mungu.

Dhoruba inaweza kurejelea hukumu ya mwisho, lakini pia katika maisha ya kila siku, wakati mwingine tunaweza kusukumwa na mambo haya. Yesu anasikia katika mistari 28 na 29, kutambua mamlaka yake. Yesu alipomaliza, na hivyo ndivyo sehemu zote tano kuu za hotuba katika Mathayo zinavyohitimisha.

Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, watu walitambua mamlaka yake. Waandishi kwa kawaida walitaja waandishi waliotangulia. Yesu hakumtegemea mtu mwingine yeyote.

Alisema, mmesikia ikisemwa, mtu, nawaambia, karibu kama asemavyo Bwana. Anafundisha kwa mamlaka. Sasa, lugha hiyo tayari iko kwenye Marko 1:22. Marko 1:27 inazungumza juu ya mafundisho mapya yenye mamlaka.

Mathayo anaacha hilo, kwa sababu anataka kusesitiza mwendelezo wa Torati. Lakini, ingawa Yesu anafafanua Torati, Yesu pia anazungumza kwa mamlaka kuu, zaidi ya walimu wengine. Kwa nini? Kwa sababu Yesu ni mmoja ambaye kwa kweli ana sifa za kutoa maneno ya Mungu, na si kujaribu tu kuyaeleza.

Katika Mathayo sura ya 8 na 9, tuna mifano ya miujiza ya Yesu. Kuna miujiza 10 iliyoainishwa. Wawili kati yao wanaonekana pamoja katika hadithi moja.

Binti ya kiongozi wa sinagogi na yule mwanamke aliyekuwa na mtiririko wa damu. Kwa hivyo, unayo miujiza 10 iliyobainishwa, ambayo baadhi ya wanazuoni wanadhani inaibua mapigo 10 ya Musa, ingawa hailingani kabisa na hayo. Katika injili ya Yohana, una ishara saba.

Wa kwanza wao anageuza maji, si damu, bali kuwa divai. Na wa mwisho wao sio kifo cha mzaliwa wa kwanza, lakini ufufuo wa Lazaro. Kidogo cha mawasiliano katika Yohana na wa kwanza na wa mwisho, angalau.

Lakini, miujiza 10 iliyoainishwa, lakini hadithi tisa za muujiza. Wamepangwa katika sehemu tatu za ufuasi. Kwa hiyo, una seti ya miujiza mitatu, mafundisho na

uanafunzi, seti ya miujiza mitatu zaidi, mafundisho na ufuasi, seti ya miujiza mitatu zaidi, mafundisho na ufuasi.

Kufundisha kutokana na miujiza ya Yesu. Kumbuka, zaidi ya 30% ya injili ya Marko inahusisha miujiza. Moja ya tano ya kitabu cha Matendo inahusisha miujiza.

Sehemu kubwa ya Mathayo, ingawa Mathayo ina maandishi makubwa zaidi ya Marko. Ni nyenzo nyingi sana za kupuuza. Na bado, angalau katika nchi za Magharibi, watu wakati mwingine hupuuza haya, au wanajaribu kuwatia moyo tu.

Muktadha wa Mathayo sura ya 8 na 9, kati ya seti ya kwanza na ya pili ya hadithi za miujiza, tunajifunza mamlaka ya Yesu juu ya watu. Yesu ana mamlaka juu ya magonjwa, dhoruba, na roho. Kwa hiyo, kwa nini tusijisalimishe nafsi zetu kwa mamlaka yake? Sura ya baada ya Mathayo sura ya 8 na 9, sura ya 10, Yesu anawatuma watenda kazi katika mavuno yake ili kuhubiri utawala wa Mungu na kuonyesha utawala wa Mungu, njia sawa ambayo Yesu amekuwa akifanya katika injili hii.

Kudhihirisha utawala wa Mungu, kudhihirisha mamlaka ya Mungu kwa kuponya wagonjwa, kufufua wafu, kutakasa wenye ukoma, kufukuza roho waovu, na kadhalika. Kwa hiyo, Yesu anatumia hili kama kielelezo kwa wanafunzi wake. Vema, hemenetiki za kimsingi, au utaratibu wa kimsingi wa ukalimani, hauleti hadithi za kweli.

Usizigeuze kuwa ishara tu. Hadithi za miujiza zina athari kwa urejesho wa kiroho. Wana athari nyingi kwa urejesho wa kiroho.

Lakini wengi wao huzungumza kwa uwazi juu ya urejesho wa kimwili. Kwa hiyo, Wakristo wengi, nadhani, katika sehemu kubwa ya dunia, kwa kawaida husoma hadithi hizi za miujiza si kama ishara tu, bali wanazisoma kwa vile ndivyo Mungu alikuwa akifanya. Na hivyo ndivyo kawaida zilivyosomwa zamani.

Ninamaanisha, ikiwa unafikiria, katika duru za kipagani, ikiwa uliingia kwenye hekalu la Asclepius, na ina ushuhuda kwenye ukuta wa miujiza tofauti ambayo Asclepius alifanya, ni nini maana ya miujiza hiyo kwenye ukuta? Ili mtu anayekuja katika hekalu la Asclepius aseme, Ah , Asclepius anaweza kunipa muujiza pia. Tunaposoma hadithi hizi kuhusu Yesu, zinatuambia kuhusu Bwana ambaye anatumia kwa ukamilifu, si tu kiroho, bali kimwili pia. Sasa tena, ufalme tayari bado.

Hatupati baraka zote za kimwili sasa. Lakini hiyo haimaanishi kwamba hatuombi uponyaji, hasa katika njia ya kushiriki injili na watu. Nilianza kuona hili mapema nilipokuwa nikisoma kitabu cha Matendo kama Mkristo mchanga sana.

Niliona kwamba hiyo ndiyo iliyokuwa njia kuu ya kuvuta usikivu kwa injili. Kulikuwa na vikao vya mijadala ya hadhara, lakini njia kuu, ukiangalia katika kitabu cha Matendo, Mungu alifanya ishara na maajabu, na kupata usikivu wa watu kwa ajili ya injili. Kwa hiyo, nilikuwa nikifanya kazi katika baadhi ya majengo ya ghorofa, na nilikuwa, unajua, mtu huyu mmoja pale alikuwa na tatizo.

Nilimuomba. Hakuna kilichotokea. Mtu mwingine alikuwa na kitu kibaya.

Katika kesi hii, ilikuwa goti lake. Alisema, Oh , Craig, daktari hawezi kufanya lolote kwa ajili ya goti langu. Ni mbaya tu.

Kwa hiyo, nilimuuliza kama ningeweza kuliomba. Akasema, Hakika. Na siku chache baadaye alirudi.

Alisema, Craig, wewe ni mzuri. Tangu uliponiomba goti, imekuwa bora zaidi. Sasa ninahitaji kukufanya uombee mapafu yangu.

Nimekuwa nikikohoa damu, na daktari wangu anafikiri nina saratani ya mapafu. Kwa hiyo nikasema, Sawa. Katika mapumziko yangu ya chakula cha mchana, nitapita na kuomba kwa ajili ya mapafu yako.

Lakini, unajua, unapaswa kuacha kuvuta sigara. Sio nzuri kwa mapafu yako. Alisema, Daktari wangu anasema hivyo pia.

Lakini kwa vyovyote vile, kwenye mapumziko yangu ya chakula cha mchana, nilipita, na nikasema, Sawa , sasa nitakuomba ili Mungu akuponye. Lakini ikiwa Mungu anakuponya au la, siku moja utakufa, na unahitaji kuwa tayari kukutana naye. Aliomba pamoja nami kumkubali Kristo kama Bwana na Mwokozi wake, kisha nikamwomba aponywe, naye akaponywa.

Hakuwa na kukohoa tena damu. Daktari akasema, Lo , huna kansa ya mapafu hata kidogo. Na aliishi hadi uzee.

Nilikuwa nikisema tayari alikuwa mzee, lakini jinsi umri wangu unavyoongezeka, ninabadilisha ufafanuzi wa zamani. Hata hivyo, kwa hivyo tunapoendelea kuangalia mifano hii hapa, hii ni mifano ambayo inatualika kuwa na imani, na imani katika Bwana ambaye anaweza kufanya lolote. Yeye huwa hafanyi kila tunachoomba.

Lakini anatusikia, anatupenda, na anajibu sala. Mojawapo ya mifano hii ni utayari wa Yesu kutakasa mwenye ukoma, sura ya 8, mstari wa 1 hadi 4. Mtu huyu yuko katika hali ya kukata tamaa. Ametengwa kijamii.

Yeye ni mwenye ukoma. Ina athari za kimwili kwake, lakini pia ina athari za kijamii. Mambo ya Walawi 13, anapaswa kulia, najisi, najisi, ili kwamba mtu yeyote asimguse na kuafikiana na uchafu wa kiibada.

Mwanamume huyo anaonyesha kwamba anatumaini kikamilifu uwezo wa Yesu wa kumponya. Anasema, Bwana, ukitaka, unaweza kufanya hivi. Anatambua nguvu za Yesu, lakini pia ana unyenyekevu.

Anatambua kwamba chaguo ni la Yesu. Huko si ukosefu wa imani, zaidi ya vile ilivyokuwa ukosefu wa imani wakati marafiki watatu wa Danieli waliposema, Ee mfalme, Mungu anaweza kutuokoa, lakini hata asipofanya hivyo, hatutaisujudia sanamu yako. Au katika kitabu cha Yoshua, Kalebu anaposema, vema, hii ndiyo nchi ninayopaswa kutwaa, na ikiwa Mungu yuko pamoja nami, nitaitwaa.

Alitazamia kwamba Mungu alikuwa pamoja naye, lakini pia alitambua enzi kuu ya Mungu. Hakuwa akimdharau Mungu. Sisemi kwamba inabidi tuombe hivi tunapoomba.

Watu wengi hawakusema hivyo walipofika kwa Yesu. Na jambo moja hatupaswi kufanya ni kutumia hii kama tu cop-out. Nakumbuka wakati mmoja tuliomba na mtu ambaye alikuwa akitamani sana uponyaji.

Na hatuwezi kuhakikisha kwamba kila mtu ataponywa, bali tunaweza kusimama pamoja nao katika maombi. Tunaweza kuwa waaminifu na kujali juu yake kwa sababu hii ni kitu, I mean, hii ni maisha na kifo kwake. Na mtu mwingine aliomba, naye alikuwa akiingia humo kweli, mtu ambaye tulikuwa tukimuomba, kwa maana ilimaanisha sana kwake.

Maisha yake yalikuwa hatarini. Na mtu mwingine akasema, vema, Mungu, tafadhali mponye, kama ni mapenzi yako, na kusema jambo hilo kwa njia ya kutojali sana. Labda hatuwezi kuhakikisha kwamba Mungu atafanya hivyo daima, lakini tunaweza kusimama pamoja na ndugu na dada zetu katika maombi na kuwajali kwa sababu hili ni jambo lenye kina sana katika mioyo yao.

Na mara nyingi Mungu huponya, kama tujuavyo, ingawa si mara zote kwa sababu ikiwa Mungu angeponya sikuzote, mitume wote wa karne ya kwanza wangali hai. Ninamaanisha, Paul anakatwa kichwa, mkuu, anakua mwingine nyuma. Sote tunatambua kwamba sivyo inavyofanya kazi.

Lakini pia tunaona tabia ya Yesu. niko tayari. Nataka uwe mzima.

Usafishwe. Na Yesu anawagusa wasioguswa. Mkoma huyu alikuwa najisi.

Kumgusa, kulingana na Mambo ya Walawi 13, Yesu anakuwa najisi. Lakini Yesu anamgusa asiyeguswa, akikumbatia uchafu wake. Na si ndivyo Yesu amefanya kwa ajili yetu? Hata pale msalabani, Yesu alikumbatia dhambi zetu.

Hakufanya dhambi mwenyewe, bali alikumbatia dhambi zetu ili tuweze kuwekwa huru. Vivyo hivyo, yuko tayari kukumbatia uchafu wa watu hawa ili kuwatakasa. Amekubali kuvunjika kwetu ili kutufanya tuwe wazima.

Pia, hatafuti heshima yake mwenyewe. Kuna siri ya kimasiya, kwa namna fulani, ambayo tunaweza kuizungumzia katika hatua tofauti. Lakini Yesu hataki kila mtu ajue yeye ndiye Masihi.

Tayari ana matatizo na udhibiti wa umati. Umati mwingi sana ukimsonga. Anahitaji muda mbali na wanafunzi.

Kwa hivyo, anasema, usiwaambie watu kile nimefanya. Lakini tunahitaji kuheshimu sheria ya Musa. Kwa hiyo pia katika mstari wa 4, hakikisha unaenda na kujionyesha kwa kuhani kwa ushuhuda, kama sheria ya Musa inavyosema.

Wakati fulani ninapomuomba mtu fulani, nitasema, Mungu akikuponya, usimwambie aliyekuomba. Kwa sababu sio hiyo inaleta tofauti. Mungu akikuponya, nikikuomba kwa jina la Yesu, ni jina la Yesu lililokuponya.

Na unaweza kwenda na kushuhudia kile ambacho Yesu amekufanyia. Kwa sababu yeye ndiye anayekuponya. Kuna mifano mingine mingi hapa ya Yesu kuponya, kutoa pepo, na kadhalika.

Tunaporejea kwenye kipindi kijacho, tutaziangalia hizo pia.

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 9, Mathayo 7-8.